

Uredba o bližem načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija

Predmet uredbe

Član 1

Ovom uredbom utvrđuje se bliži način i postupak ostvarivanja saradnje organa državne uprave (u daljem tekstu: organ) i nevladinih organizacija utvrđene članom 80 Zakona.

1. Informisanje

Objavljivanje akata

Član 2

Organ, na svojoj veb stranici, objavljuje godišnji program rada, izvjestaj o radu, strateška dokumenta, analize stanja u određenoj oblasti, nacрте i predloge zakona i drugih propisa kojima se uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana, u roku od 10 dana od dana njihovog donošenja, usvajanja, odnosno utvrđivanja.

2. Konsultovanje

Objavljivanje javnog poziva

Član 3

U pripremi akta planiranog u godišnjem programu rada organa, u skladu sa članom 80 stav 1 tačka 1 Zakona, organ obezbjeđuje konsultovanje sa nevladinim organizacijama (u daljem tekstu: konsultovanje).

Organ, na svojoj veb stranici i u jednom dnevnom listu koji se distribuira na teritoriji Crne Gore, objavljuje javni poziv nevladinim organizacijama za učešće u procesu konsultovanja.

Javni poziv iz stava 2 ovog člana sadrži internet adresu na kojoj je objavljen godišnji program rada organa, kao i rok i mjesto za dostavljanje obavještenja iz člana 4 stav 1 ove uredbe.

Obavještenje o zainteresovanosti

Član 4

Nevladina organizacija, u roku od 15 dana od dana objavljivanja javnog poziva iz člana 3 stav 2 ove uredbe, iskazuje zainteresovanost za učešće u procesu konsultovanja, dostavljanjem obavještenja organu.

Obavještenje iz stava 1 ovog člana sadrži naziv akta za čiju je pripremu nevladina organizacija zainteresovana, kontakt podatke, kao i predlog oblika konsultovanja.

Uz obavještenje iz stava 1 ovog člana, nevladina organizacija dostavlja i kopiju rješenja o upisu u registar nevladinih organizacija.

Lista zainteresovanih nevladinih organizacija

Član 5

Organ, u roku od 10 dana od isteka roka iz člana 4 stav 1 ove Uredbe, na veb stranici, objavljuje listu nevladinih organizacija koje su iskazale zainteresovanost za učešće u procesu konsultovanja, po pojedinim aktivnostima iz godišnjeg programa rada organa.

Oblici konsultovanja

Član 6

Konsultovanje, u skladu sa ovom uredbom, obezbjeđuje se:

- održavanjem sastanaka predstavnika organa i zainteresovanih nevladinih organizacija (seminari, okrugli stolovi, radionice i dr.);
- pisanom komunikacijom (dostavljanje pisanih ocjena, predloga, sugestija i komentara, razmjena informacija i dr.);
- na drugi pogodan način.

Organ određuje odgovarajući oblik konsultovanja, uzimajući u obzir:

- broj zainteresovanih nevladinih organizacija za konsultovanje u pripremi određenog akta iz programa rada organa;
- vremensko ograničenje za pripremu tog akta;
- predložene oblike konsultovanja od strane zainteresovanih nevladinih organizacija.

Organ ostavlja zainteresovanim nevladinim organizacijama rok od najmanje 15 dana za pripremu određene konsultativne aktivnosti.

Izveštaj o obavljenom konsultovanju

Član 7

O obavljenom konsultovanju organ sačinjava izvještaj koji objavljuje na svojoj veb stranici u roku od 10 dana od dana donošenja, usvajanja, odnosno utvrđivanja akta koji je bio predmet konsultovanja.

3. Učešće predstavnika nevladinih organizacija u radu radnih grupa i drugih radnih tijela koje obrazuju organi

Učešće u radnim tijelima

Član 8

Organ omogućava učešće predstavnika nevladinih organizacija u radnim grupama i drugim radnim tijelima koje obrazuje taj organ (u daljem tekstu: radno tijelo) u skladu sa članom 80 stav 1 tačka 2 Zakona.

Javni poziv

Član 9

Postupak izbora predstavnika nevladinih organizacija za članove radnog tijela započinje upućivanjem javnog poziva, koji se objavljuje u najmanje jednom dnevnom listu koji se distribuira na teritoriji Crne Gore, kao i na veb stranici organa.

Javni poziv iz stava 1 ovog člana sadrži broj predstavnika nevladinih organizacija u radnom tijelu, uslove za nevladine organizacije koje mogu da predlože kandidata, uslove za kandidate, dokumentaciju koja se prilaže uz predlog kandidata za člana radnog tijela, kao i rok i način predaje predloga.

Rok za dostavljanje predloga iz stava 2 ovog člana je 15 dana od dana objavljivanja javnog poziva.

Uslovi za nevladine organizacije

Član 10

Nevladina organizacija može da predloži jednog kandidata za člana radnog tijela.

Nevladina organizacija može da predloži kandidata za člana radnog tijela ako:

- je upisana u registar nevladinih organizacija prije objavljivanja javnog poziva iz člana 9 ove uredbe.

- u aktu o osnivanju i statutu ima utvrđene djelatnosti i ciljeve u oblastima koje su u vezi sa zadatkom radnog tijela;

- je u prethodnoj godini realizovala najmanje jedan projekat ili aktivnost u vezi sa zadatkom radnog tijela ;

- je izmirila poreske obaveze za prethodnu fiskalnu godinu;

- više od polovine članova organa upravljanja nevladine organizacije nijesu članovi organa političkih partija, javni funkcioneri, rukovodeća lica ili državni službenici, odnosno namještenici.

Nevladina organizacija iz stava 1 ovog člana, uz predlog kandidata, dostavlja:

- kopiju rješenja o upisu u registar nevladinih organizacija;

- kopije akta o osnivanju i statuta;

- pregled realizovanih projekata i aktivnosti u prethodnoj godini u vezi sa zadatkom radnog tijela;

- kopiju potvrde o podnesenoj poreskoj prijavi za prethodnu godinu;

- izjavu lica ovlaštenog za zastupanje i predstavljanje nevladine organizacije o tome da više od polovine članova organa upravljanja nevladine organizacije nijesu članovi organa političkih partija, javni funkcioneri, rukovodeća lica ili državni službenici, odnosno namještenici.

Uslovi za kandidata

Član 11

Kandidat nevladine organizacije za člana radnog tijela može biti lice koje:

- je crnogorski državljanin sa prebivalištem u Crnoj Gori;

- posjeduje iskustvo u vezi sa zadatkom radnog tijela;

- nije član organa političke partije, javni funkcioner, državni službenik, odnosno namještenik;

Nevladina organizacija, pored dokumentacije iz člana 10 stav 2 ove uredbe, dostavlja i:

- fotokopiju lične karte ili drugog dokumenta na osnovu kojeg se utvrđuje identitet kandidata;

- biografiju kandidata sa podacima o iskustvu u vezi sa zadatkom radnog tijela ;

- izjavu kandidata da nije član organa političke partije, državni ili javni funkcioner, rukovodeće lice, državni službenik, odnosno namještenik;

- izjavu kandidata da prihvata kandidaturu za člana radnog tijela.

Lista kandidata

Član 12

U roku od 10 dana od isteka roka iz člana 9 stav 3 ove uredbe, organ, na svojoj veb stranici, objavljuje listu kandidata koji su predloženi za članove radnog tijela, sa nazivima nevladinih organizacija koje su ih predložile.

Izbor kandidata

Član 13

Starješina organa će, u roku od 15 dana od isteka roka iz člana 9 stav 3 ove uredbe, za člana radnog tijela izabrati kandidata za koga je dostavljeno najviše prijedloga nevladinih organizacija u skladu sa javnim pozivom iz člana 9 ove uredbe.

Supsidijarna primjena uredbe

Član 14

Na izbor predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela koja obrazuje Vlada Crne Gore, primjenjuju se odredbe ove uredbe, ukoliko posebnim propisom nije drukčije uređeno.

Državni službenik, odnosno namještenik zadužen za saradnju sa nevladinim organizacijama

Član 15

Starješina organa određuje državnog službenika, odnosno namještenika zaduženog za saradnju sa nevladinim organizacijama.

Bliži opis poslova državnog službenika, odnosno namještenika iz stava 1 ovog člana utvrdiće se aktom o unutrašnjoj organizaciji i sistematizaciji organa.

Kontakt podaci državnog službenika, odnosno namještenika iz stava 1 ovog člana dostupni su na veb stranici organa.

4. Prelazne i završne odredbe

Imenovanje kontakt osoba

Član 16

Imenovanje kontakt osoba za saradnju sa nevladinim organizacijama u organima državne uprave, u skladu sa ovom uredbom, izvršiće se u roku od 30 dana od dana stupanja na snagu ove uredbe.

Prestanak važenja

Član 17

Stupanjem na snagu ove uredbe, prestaju da važe akta organa državne uprave kojima se reguliše pitanje načina i postupka izbora predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela tih organa.

Stupanje na snagu

Član 18

Ova uredba stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I Pravni osnov osnov za donošenje uredbe

Pravni osnov za donošenje Uredbe o bližem načinu i postupku ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija sadržan je u članu 80 stav 2 Zakona o državnoj upravi („Službeni list RCG“, broj 38/03 i „Službeni list CG“, br. 22/08 i 42/11), kojim je propisano da način i postupak ostvarivanja saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacije iz stava 1 tač. 1,3,4 istog člana, kao i kriterijume i postupak izbora predstavnika nevladinih organizacija u radne grupe i druga radna tijela koja obrazuju Vlada i organi državne uprave, utvrđuje Vlada.

II Razlozi za donošenje uredbe

U skladu sa propisima koji regulišu različite aspekte odnosa Vlade i NVO, a u cilju dalje demokratizacije, promocije i zaštite ljudskih prava i osnovnih sloboda, uvažavanjem principa pluralizma i slobode udruživanja, Vlada Crne Gore je 2006. godine usvojila dokument «Osnovi saradnje Vlade RCG sa nevladinim organizacijama», kojim su utvrđeni sljedeći ciljevi: izgradnja, demokratskog, otvorenog društva i uzajamna saradnja u razvoju evropskih integracionih procesa; razvoj međusobne saradnje, očuvanje nezavisnosti i unapređivanje transparentnosti i značaja uloge NVO; stvaranje partnerskih odnosa NVO i državnih institucija; ostvarivanje i dalje unapređenje komplementarnosti i interakcije, u cilju efikasnijeg društvenog razvoja; kreiranje raznovrsnih institucionalnih mehanizama za unapređenje i dalji razvoj saradnje i međusobne komunikacije; poboljšanje uslova rada nevladinih organizacija, i principi saradnje: partnerstvo, transparentnost, odgovornost, međusobno informisanje i nezavisnost nevladinih organizacija.

Na temelju tog dokumenta Vlada Crne Gore je 2007. godine osnovala Kancelariju za saradnju sa NVO, a 2009. godine donijela »Strategiju saradnje Vlade Crne Gore i nevladinih organizacija« sa Akcionim planom za period 2009-2011.godine. U međuvremenu, realizovan je veliki broj aktivnosti predviđenih tim strateškim dokumentom, čime su postavljeni temelji za dalje unapređenje saradnje organa državne uprave i nevladinih organizacija.

U Mišljenju Evropske Komisije o zahtjevu Crne Gore za članstvo u EU ukazano je „da saradnja Vlade sa nevladinim organizacijama, naročito u zakonodavnom procesu i definisanju glavnih javnih politika i projekata, ostaje nedovoljna“, i, s tim u vezi, „da postoji potreba da se poboljša kvalitet konsultacija u procesu pripreme zakona sa svim zainteresovanim stranama, uključujući i civilno društvo“. U skladu sa ovakvim ocjenama, kao dio Akcionog plana za praćenje sprovođenja preporuka iz Mišljenja EK za oblast civilnog društva, Vlada je utvrdila obavezu donošenja akta o kriterijumima i postupku učešća NVO u procesu kreiranja javnih politika, kao i akta o kriterijumima i postupku izbora predstavnika NVO u odgovarajućim tijelima i radnim grupama koje formira Vlada/ministarstvo za izradu propisa.

Realizujući ovu aktivnost, posebno imajući u vidu važeća normativna rješenja, Vlada Crne Gore je utvrdila Predlog zakona o izmjenama i dopunama zakona o državnoj upravi, koji Zakon je Skupština Crne Gore donijela 29.07.2011. godine. Naime, prema do tada važećim rješenjima iz citiranog Zakona, „ministarstva i organi uprave su dužni da obezbijede saradnju sa nevladinim organizacijama, koja se ostvaruje naročito: konsultovanjem nevladinog sektora o zakonskim i drugim projektima i propisima kojima se uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana; omogućavanjem učešća u radu radnih grupa za sagledavanje pitanja od zajedničkog interesa ili za normativno uređenje odgovarajućih pitanja; organizovanjem zajedničkih javnih rasprava, okruglih stolova, seminara i drugih vidova zajedničkih aktivnosti i drugim odgovarajućim oblicima; informisanjem o sadržaju programa rada i izvještaja o radu organa državne uprave.” Pri tome, bliži način i postupak ostvarivanja navedenih vidova saradnje nije bio pravno regulisan, što je za posljedicu imalo neujednačenu praktičnu primjenu zakonskih rješenja. Pomenutim izmjenama i dopunama Zakona utvrđen je zakonski osnov za donošenje podzakonskog akta, kako bi se značajno unaprijedila saradnja organa državne uprave i nevladinih organizacija. Donošenjem predmetne uredbe, na jasan način će se, kroz jasno utvrđena pravila i procedure, unaprijediti normativni okvir u ovoj oblasti.

III Objašnjenje osnovnih pravnih instituta i rješenja

Odredbom člana 1 Predloga uredbe - određen je predmet uredbe, u skladu sa zakonskim osnovom za njeno donošenje.

Odredbom člana 2 Predloga uredbe - propisano je da organ objavljuje godišnji program rada, izvještaj o radu, strateška dokumenta, analize stanja u određenoj oblasti, nacрте i predloge zakona i drugih propisa, čime se ostvaruje transparentnost u radu organa državne uprave i uspostavlja mogućnost kontinuiranog praćenja i informisanja o njihovom radu.

Odredbama Čl. 3-7 Predloga uredbe – propisan je postupak i način konsultovanja nevladinog sektora prilikom izrade strategija i analiza stanja u određenoj oblasti, izrade nacрта i predloga zakona i drugih propisa i donošenja podzakonskih akata kojima se uređuje način ostvarivanja sloboda i prava građana. Regulisana su pitanja: objavljivanja javnog poziva nevladinim organizacijama za učešće u procesu konsultovanja u vezi sa realizacijom aktivnosti utvrđenih godišnjim programom rada organa; obavještavanja organa od strane nevladinih organizacija o zainteresovanosti za učešće u procesu konsultovanja; odabira oblika konsultovanja i sačinjavanja izvještaja o obavljenom konsultovanju. Na ovaj način, daje se mogućnost nevladinim organizacijama da kroz uređen postupak ostvare svoje pravo na konsultovanje, pod Zakonom utvrđenim uslovima.

Odredbama Čl. 8-13 Predloga uredbe – regulisan je postupak i način učešća nevladinih organizacija u radu radnih grupa i drugih radnih tijela koje obrazuju organi državne uprave. Tako su uređena pitanja:

- javnog poziva za izbor predstavnika NVO u radna tijela organa državne uprave;
- uslova koje moraju ispunjavati NVO koje predlažu kandidata;
- uslova koje moraju ispunjavati kandidati;
- kao i sam izbor kandidata.

Postupak je koncipiran da obezbjeđuje fer i transparentan proces, uz poštovanje jasnih kriterijuma na osnovu kojih se vrši izbor predstavnika NVO u radna tijela organa državne uprave.

Odredbom člana 14 Predloga uredbe – propisana je supsidijarna primjena uredbe na izbor predstavnika nevladinih organizacija u radna tijela koja obrazuje Vlada Crne Gore, uz ostavljenu mogućnost da se drugim propisom pojedina pitanja u vezi sa tim drukčije urede.

Odredbom člana 15 Predloga uredbe – predviđeno je uspostavljanje kontakt tačaka u organima državne uprave za saradnju sa NVO, čime se stvaraju neophodni preduslovi za efikasno ostvarivanje saradnje, u skladu sa Zakonom i ovom uredbom. Na taj način, određivanja državnih službenika, odnosno namještenika za saradnju sa NVO u organima državne uprave dobija pravno utemeljenje i predstavlja realizaciju strateškog opredjeljenja Vlade iskazanog donošenjem »Strategije saradnje Vlade Crne Gore i nevladinih organizacija«.

Odredbom člana 16 Predloga uredbe – ostavlja se rok starješinama organa državne uprave za određivanje državnog službenika, odnosno namještenika zaduženog za saradnju sa nevladinim organizacijama.

Odredbom člana 17 Predloga uredbe – propisuje se prestanak važenja akata organa državne uprave kojima se regulišu pitanja načina i postupka izbora predstavnika NVO u radna tijela, čime se uspostavlja konzistentan sistem na nivou cjelokupne državne uprave kada je u pitanju ovaj oblik saradnje.

Odredbom člana 18 Predloga uredbe – utvrđuje se stupanje na snagu ove uredbe.

IV Finansijska sredstva potrebna za sprovođenje uredbe

Za sprovođenje ove uredbe nisu potrebna dodatna finansijska sredstva iz Budžeta Crne Gore.